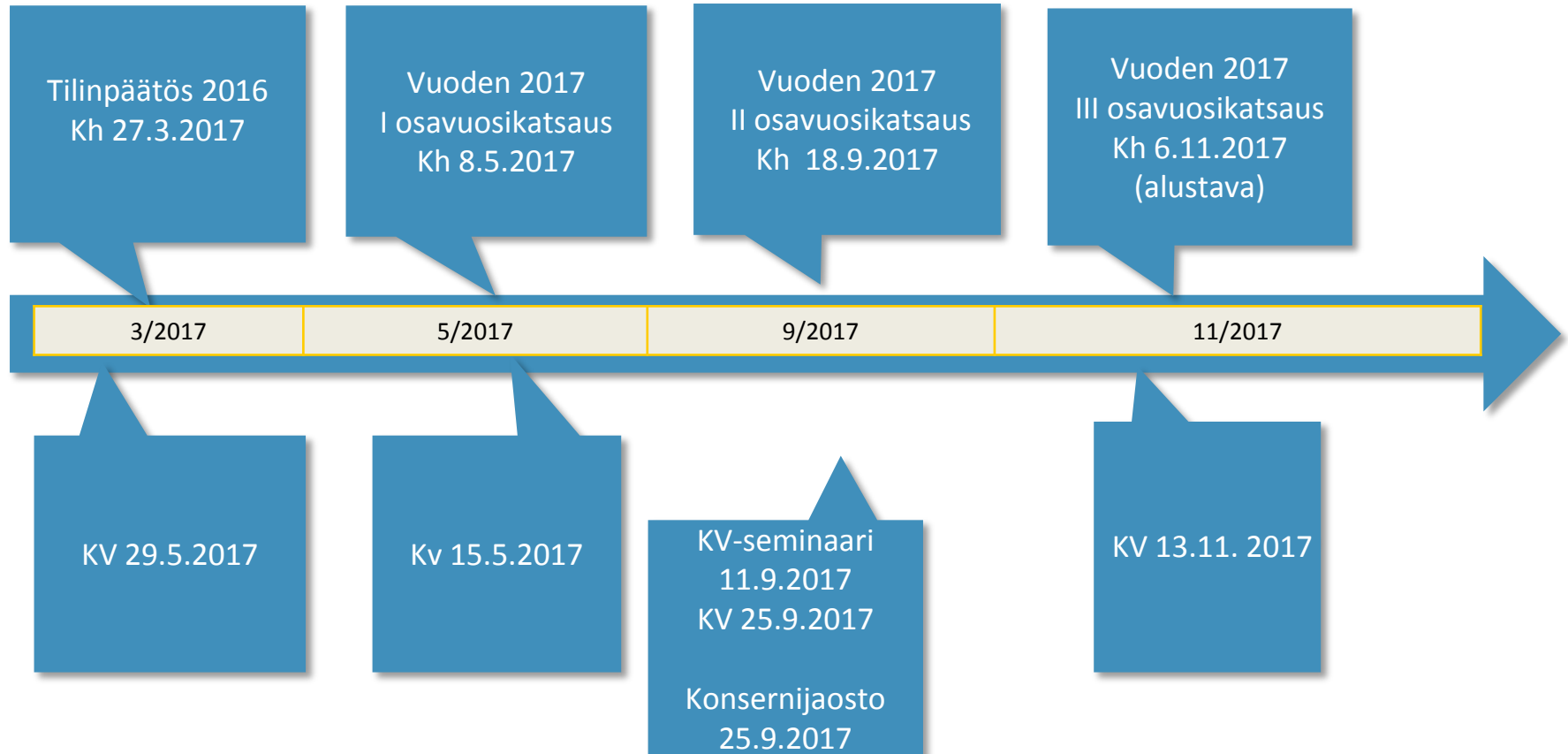

Vuosijohtamisen talouden seurantaraporttien alustavat aikataulut

Sisälllys

TURKU VUOSI 2017

TULOKSEN MUODOSTUMINEN

RAHOITUSASEMA

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TURKU KONSERNI

TOIMIALAT

Turku vuosi 2017

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Kaupungin talousennusteen näkymät kuluvalle vuodelle

Nettokäyttömenojen laskuennuste 4,0 milj. euroa, + 0,4 %

Käyttömenojen hallinnassa onnistuttu, tulokertymä alenisi edellisestä vuodesta. Htv-tavoite ylittymässä 20:lla

Verorahoitusennuste heikkenee 32 milj. euroa kiky-vaikutusten johdosta

Verotulot heikkenee vajaa 3 milj. euroa ja valtionosuudet vajaa 20 milj. euroa edellisvuodesta

Vuosikate-ennuste ei kata poistoja

Toiminnan ja investointien rahavirta positiivinen johtuen vesiliikelaitoksen yhtiöittämisestä

Toiminnan ja investointien rahavirta 77 milj. euroa negatiivinen ilman vesiliikelaitoksen yhtiöittämistä

Lainakannan lisäys 115,0 milj. euroa, lainataan edelleen tytäryhtiöiden investointeihin

Seudullinen kehitysennuste on positiivinen

Kaikkien toimialojen liikevaihto kasvoi 1. neljänneksellä 11,7 % (rakentaminen + 22,9 % ja meriteollisuus +17,8 %)

Työllisyystilanne kohentunut, 7/2017 Turun työttömyysprosentti oli 16,1 (-2,4 prosenttiyksikköä verrattuna 7/2016)

Taloudellinen ympäristö edelleen haastava

Vuoden 2017 vuosikate-ennuste on 8,5 milj. euroa, alijäämä 4,4 milj. euroa (alijäämä 27,4 M€ oikaistuna satunnaisilla erillä)

Elinkeinoelämän kasvu ja väestön kehitys tuovat paineita palveluiden kysyntään. Terveyspalvelujen ja erikoissairaanhoidon sekä päivähoitopalvelujen kysynnän kasvu näkyy v. 2017 ennusteessa, heijastuu kustannuspaineina suunnitelmakaudelle

Kuntatalouteen kohdistetaan edelleen lukuisia laskennallisia valtionosuusleikkauksia, kiky-päätösten heikentävät yhä kuntatalouden verotuspohjan kehittymistä, työmarkkinaratkaisut tuovat epävarmuutta

Kaupungin henkilöstö (1.1. - 30.6.2017)

- Työvoiman käyttö ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita laski raportointijaksolla 41,6 henkilötyövuodella edellisestä vuodesta, kun huomioidaan tehdyt organisaatiomuutokset*. Työvoiman käytössä kasvua oli konsernihallinnossa, sivistystoimialalla, vapaa-aikatoimialalla ja kiinteistötoimialalla. Muilla toimialoilla työvoiman käyttö laski tai pysyi lähes ennallaan. Koko vuoden osalta työvoiman käytön ennustetaan kasvavan lievästi edellisestä vuodesta.
- Henkilöstökulut koko henkilöstön osalta olivat raportointijaksolla 253,8 milj. euroa, josta palkat ja palkkiot 201,2 milj. euroa ja henkilösivukulut yhteensä 52,6 milj. euroa. Henkilöstökulut laskivat 2,4 prosenttia edellisen vuoden tasosta, kun huomioidaan tehdyt organisaatiomuutokset*. Laskua oli henkilösivukuluissa. Palkat ja palkkiot nousivat raportointijaksolla 0,3 prosenttia*. Koko vuoden osalta henkilöstökulujen (ml. palkat ja palkkiot) ennustetaan laskevan lievästi edellisestä vuodesta. Sopimuskorotusten kustannusvaikutus vuoden 2017 palkkakuluihin on noin +0,04 prosenttia.

* Vertailuluvussa on huomioitu organisaatiomuutokset (Turun Seudun Kehittämiskeskuksen toiminnan luovutus TSP Oy:lle 1.7.2016, Hankinta- ja logistiikkakeskuksen toiminnan luovutus TYKS:lle 1.4.2016, Turun vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2017, psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirto TYKS:lle 1.5.2017).

Työvoiman käytön ja henkilöstökulujen ennuste

Ennuste työvoiman käyttö, koko vuosi (ilman työllistettyjä, uud.sij., harjoittelijoita)	2017	2016
Työvoimataavoite, koko vuosi**	10 055	
Työvoimaennuste, koko vuosi	10 075	10 059,6*
Työvoiman muutos, poikkeama, koko vuosi	20	
Työvoiman muutos ed. vuodesta, koko vuosi	15,4*	

Ennuste henkilöstökulut, koko vuosi	2017	2016
Henkilöstökulut, milj. euroa (kaikki palvelussuhteet)	496,5	505,8*
Henkilöstökulut muutos ed. vuodesta	-1,9%*	
Palkat ja palkkiot, milj. euroa (kaikki palvelussuhteet)	390,6	390,8*
Palkat ja palkkiot muutos ed. vuodesta	-0,05%*	
Palkat ja palkkiot, milj. euroa (ilman työllistettyjä)	383,4	383,6*
Palkat ja palkkiot muutos ed. vuodesta	-0,06%*	

* Vertailuluvussa on huomioitu organisaatiomuutokset (Turun Seudun Kehittämiskeskuksen toiminnan luovutus TSP Oy:lle 1.7.2016, Hankinta- ja logistiikkakeskuksen toiminnan luovutus TYKS:ille 1.4.2016, Turun vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen 1.1.2017, psykiatrisen erikoissairaanhoidon siirto TYKS:ille 1.5.2017).

** Hyvinvointitoimialan vahvistetusta tavoiteluvusta on vähennetty psykiatrian siirron vaikutus työvoiman käytössä.

Tuloksen muodostuminen

Avainlukuja 2017

Kertyneet yli- ja alijäämät

Verotulot ja valtionosuudet

Kulujen ja tuottojen jakauma

Tuloksen analysointi

Tuloslaskelmaennuste

Kaupungin tulosen tulle talousarvioita parempi

1.000 €	TP 2016*	TA 2017	Muutokset	TA 2017 muutoksin	Ennuste 2017 Poikkeama	
TULOSLASKELMA (1.000 eur)						
Toimintatulot	444 398	437 914		437 914	434 181	-3 733
Valmistus omaan käyttöön	2 437	1 610		1 610	1 600	-10
Toimintamenot	1 446 442	1 442 768	29 000	1 471 768	1 468 434	3 334
TOIMINTAKATE	-999 607	-1 003 244	-29 000	-1 032 244	-1 032 653	-409
Verotulot	737 041	724 100		724 100	734 100	10 000
Valtionosuudet	275 321	252 800		252 800	255 700	2 900
Rahoitustulot ja -menot	48 596	32 640	14 500	47 140	51 312	4 173
VUOSIKATE	61 350	6 296	-14 500	-8 204	8 459	16 664
Poistot ja arvonalentumiset	51 866	52 027		52 027	52 136	-110
Satunnaiset erät	-1 500	22 349		22 349	22 979	630
TILIKAUDEN TULOS	7 984	-23 382	-14 500	-37 882	-20 698	17 184
Varausten ja rahastojen muutokset	16 860	1 804	14 500	16 304	16 304	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	24 844	-21 577		-21 577	-4 393	17 184

* TP 2016 luvuista eliminoitu
Vesiliikelaitoksen vaikutus tulokseen

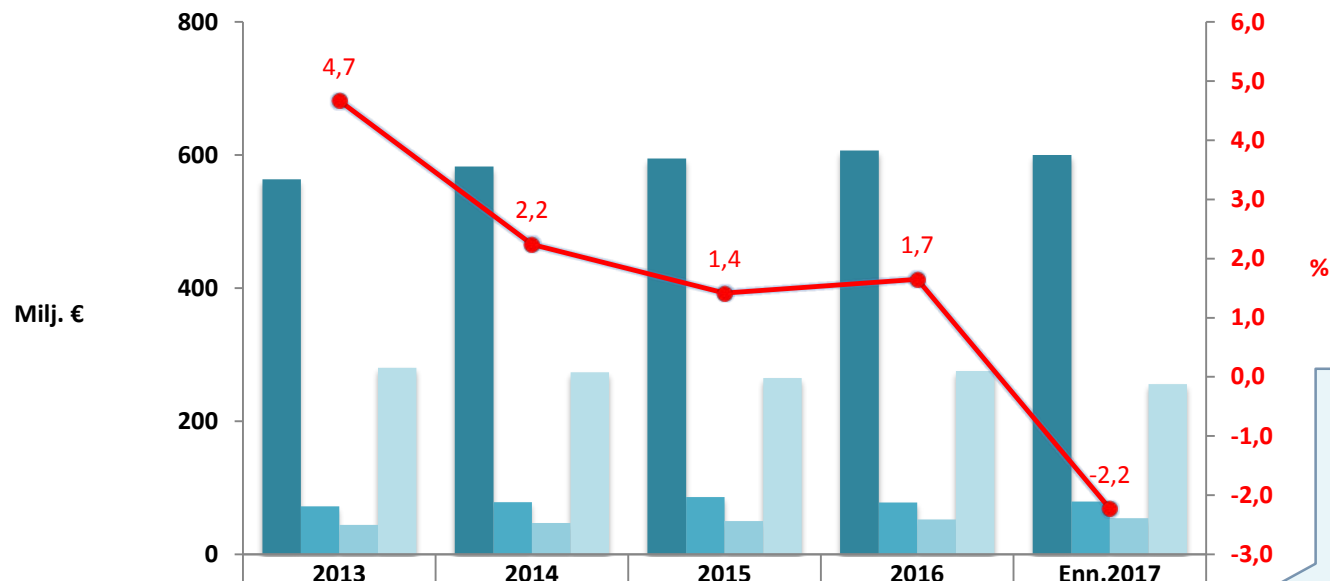
Turku 2029
säätiön
peruspääoman
sijoitus 29 milj.
euroa

Vuosikate ei kata
poistoja

Vesiliikelaitoksen
liiketoiminnan
luovutusvoitto
23 milj. €

Ilman kertaluonteisia eriä
tilikausi olisi yli 27 milj. €
alijäämäinen

Verorahoitus heikkenee vaikka verotulojen ennuste on parantunut

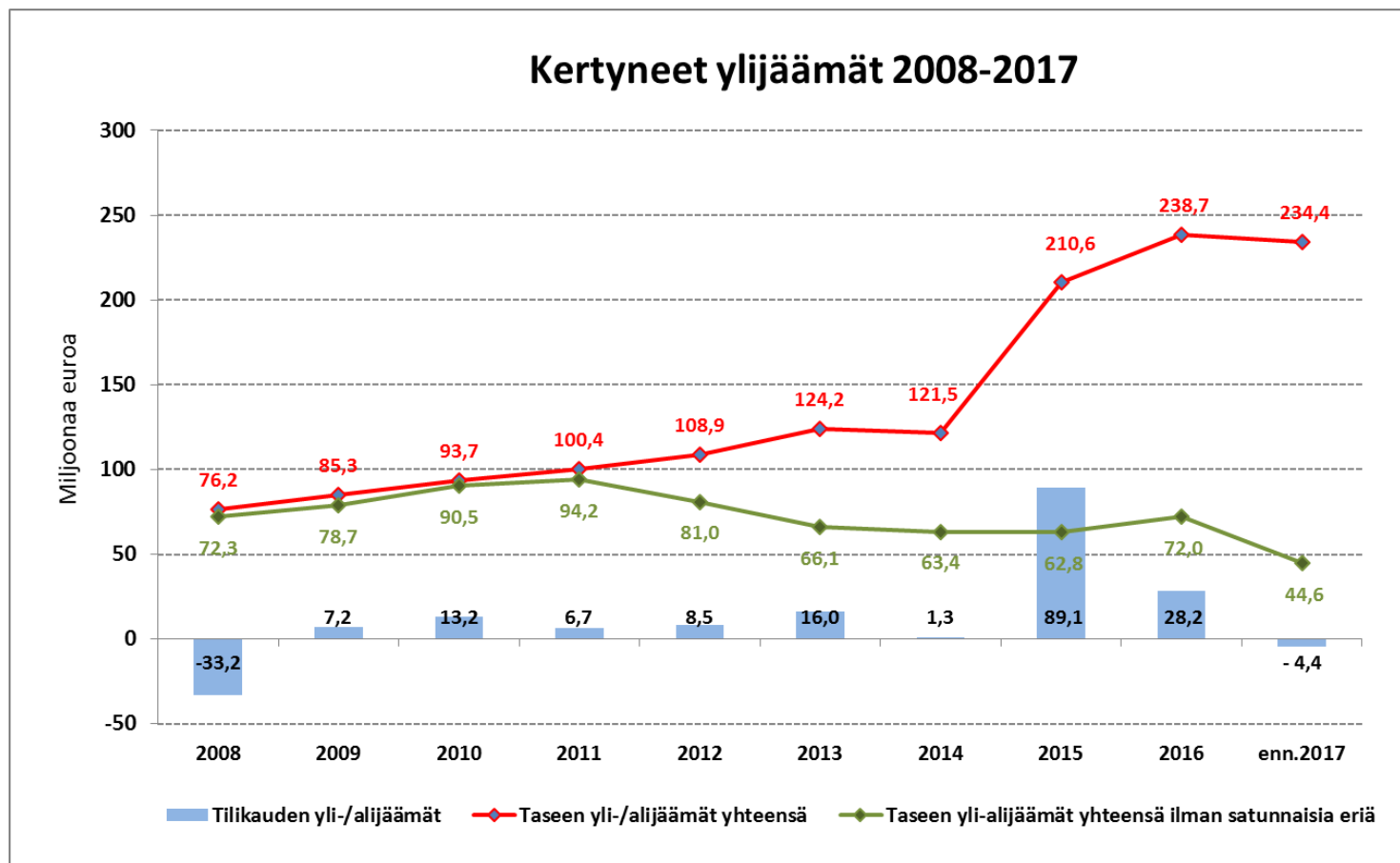

	2013	2014	2015	2016	Enn.2017
Kunnan tulovero	563,7	582,9	594,6	607,0	600,0
Yhteisövero	72,3	78,5	86,2	77,7	79,5
Kiinteistövero	44,2	47,0	50,0	52,3	54,6
Valtionosuudet	280,3	273,7	265,0	275,3	255,7
Verorahoitus yht.	960,5	982,0	995,9	1012,4	989,8
Verorahoitus muutos-%	4,7	2,2	1,4	1,7	-2,2

Verotulovähennyksiä korotettu ja kunnan jako-osuutta heikennetty. Pelätty tasopudotus osoittautumassa odotettua vähäisemmäksi.

Valtionosuusleikkaukset

Kertyneet yli-/alijäämät vahvistuneet kertaluonteisilla erillä

Rahoitusasema

Rahoitusasema vuonna 2017

Investoinnit ja vuosikate

Rahoituslaskelmaennuste

Korollisen kokonaisvelan kehitys

Rahoituslaskelman ennuste

1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	40 372	-12 532	-14 500	-27 032	14 638	41 671
Vuosikate	61 350	6 296	-14 500	-8 204	8 459	16 664
Satunnaiset tuotot ja kulut	-1 550	22 349		22 349	22 979	630
Tulorahoituksen korjaukset	-19 428	-41 177		-41 177	-16 800	24 377
Investointien rahavirta	-39 412	40 593	-8 500	32 093	7 243	-24 850
Investointikulut	62 500	112 249	8 500	120 749	119 459	-1 290
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	720	2 171		2 171	1 612	-559
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustuotot	22 368	150 671		150 671	125 091	-25 580
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	960	28 061	-23 000	5 061	21 882	16 821
Antolainauksen muutokset	-35 459	-162 167		-162 167	-147 923	14 244
Antolainasaamisten lisäykset	42 863	166 378		166 378	153 134	-13 244
Antolainasaamisten vähennykset	7 404	4 211		4 211	5 211	1 000
Muiden sijoitusten muutokset, netto						
Lainakannan muutokset	77 237	114 995		114 995	114 993	-2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	100 000		100 000	100 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	100 006	5		5	7	2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	27 243	15 000		15 000	15 000	
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-29 319					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	12 459	-47 172		-47 172	-32 930	14 242
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	13 419	-19 111	-23 000	-42 111	-11 049	31 063

Satunnaisten erien ennuste sisältää 23,0 milj. euron myyntivoiton Vesiliikelaitoksen luovutuksesta

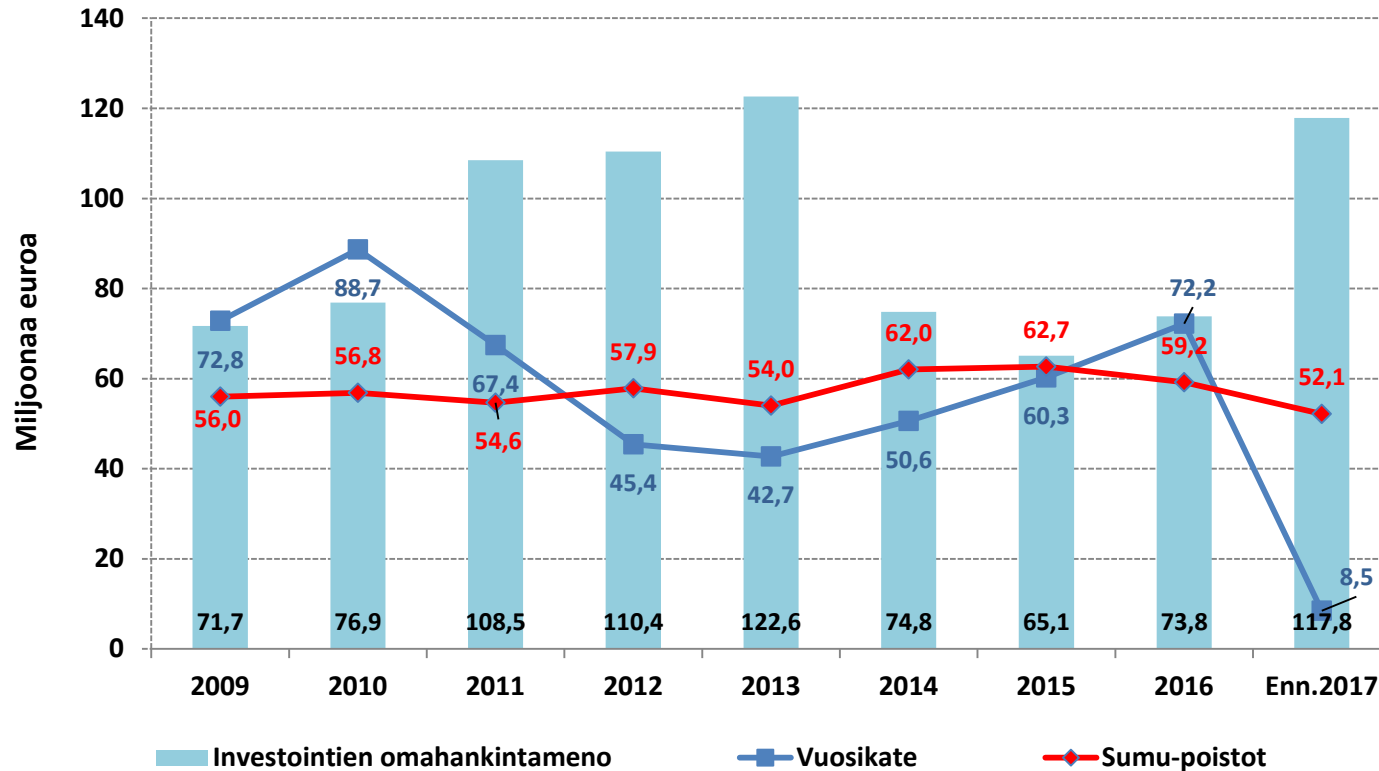
Investointimeno-ennuste sisältää 30 milj. euron sijoituksen Turun Vesihuolto Oy:öön

Investointitulo-ennuste sisältää 104,9 milj. euron omaisuuden luovutustulon Vesiliikelaitoksen myynnistä

Antolainasaamisten lisäykseen sisältyy 107,6 milj. euroa Turun Vesihuolto Oy:n antolainaa

Investointien omahankintameno ja vuosikate 2009 – 2017

Investointien omahankintameno ja vuosikate 2009-2017

*Huomioitu Turun Vesiliikelaitoksen yhtiöittäminen ja kaupungin tilinpäätösluvut 2016 on muutettu vertailukelpoisiksi.

Investointimenot alittuvat

- Kiinteistöliikelaitoksen investointimenojen määräraha vuodelle 2017 on korotettu yhteensä 8,5 milj. euroa (TAM 71,5 M€) kiinteistökaupan rahoittamiseksi ja Blue Industry Parkin infrastruktuurin toteuttamiseksi (Kv 20.3.2017 § 52).
- Olennainen poikkeama on Kiinteistöliikelaitoksen investointien toteutumisennusteessa, joka on 2,8 milj. euroa (4 %) alle Kiinteistöliikelaitoksen investointien talousarviotavoitteen.
- Osassa infrakohteita ja tilakohteita vuositason rahoitus ylittyy 20 prosenttia kuluvana vuonna. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Kiinteistöliikelaitoksen johtokunnan esitykset.
- Kaupunginhallituksen pysyvien vastaavien luovutustuottotavoite 150,7 milj. euroa ei ole vertailukelpoinen toteutumisennusteen 127,6 milj. euroa kanssa. Tämä johtuu Vesiliikelaitoksen liiketoiminnan luovutuksen yhteydessä siirtyneen omaisuuden kauppahinnan kirjaamistavan erosta talousarviossa ja kirjanpidossa. Talousarviossa velaton kauppahinta on kokonaisuudessaan käsitelty pysyvien vastaavien luovutustuottona. Kirjanpidossa kauppahinta on jaettu pysyvien vastaavien kirjanpitoarvoon 104,9 milj. euroa ja liiketoiminnan myyntivoittoon 23,0 milj. euroa.
- Kaupungin investointikohteiden rahoitusosuuksien ennustetaan jäävän 0,6 milj. euroa talousarviotavoitteesta.

Infrakohteiden vuositason rahoitus alittuu 2,8 milj. euroa

- Strategisten maankäytön hankkeiden ennustetaan alittuvan vuosisuunnitelmasta yhteensä 3,8 milj. euroa. Kauppatorin ja Logomon sillan kohteet eivät ole edenneet suunnitellusti. Kauppatorin rahankäytön ennustetaan alittuvan merkittävästi yht. 2,3 milj. euroa. Logomon sillan rahankäytön ennuste on yht. 1,4 milj. euroa alle suunnitellun. Tuloa tuottavien hankkeiden ennustetaan ylittyvän suunnitellusta yht. 0,1 milj. euroa (4,5 %).
- Korjausvelkaa alentavien kohteiden rahankäytön ennustetaan ylittyvän yhteensä 2,6 milj. euroa (18,3 %). Suurimmat kohteet ovat katujen päällysteet, puistot, Pahaniemen sillan peruskorjaus ja valaistus.
- Liikenteen toimivuus & turvallisuus kohteiden rahankäytön ennustetaan alittuvan yhteensä 1,9 milj. euroa. Suurin yksittäinen kohde, jonka rahoitustarpeen ennustetaan alittuvan on Funikulaari.
- Asukasviihtyvyyden parantamiseen tähtäävien kohteisiin ennustetaan käytettävän 0,5 milj. euroa (14,7 %) talousarviossa suunniteltua enemmän.
- Raakamaan hankinnan ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Tilakohteiden vuositason rahoitus toteutuu suunnitellusti

- Tilapalveluiden investointimenojen vuositason rahoituksen toteutumisennuste on talousarvion mukainen, mutta kohdekohtainen eteneminen ja rahankäyttö poikkeaa suunnittelusta.
- Kaupunginhallitus hyväksyi Samppalinnan maauimalan kuluvan vuoden rahoituksen ylityksen 1,4 milj. euroa (Kh 5.6.2017 § 279).
- Koulukohteiden eteneminen ja rahankäyttö alittuu suunnitellusta yhteensä 1,7 milj. euroa.
- Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu ennusteen mukaan 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana, koska se sisältää Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saadun korvauksen.

Kaupungin tytäryhtiöiden toteuttamat tilarakennushankkeet

Merkittävimmät käynnissä olevat kaupungin tytäryhtiöiden toteuttamat tilarakennushankkeet ovat Kaupunginteatteri, Syvälahden koulu ja Yli-Maarian koulu.

- Kiinteistöosakeyhtiö Turun kaupunginteatteri peruskorjaus- ja laajennushankkeelle vahvistettiin uusi kustannusarvio 39,15 milj. euroa (Kv 28.11.2016 § 191). Yhtiö on solminut projektinjohtourakoitsijan kanssa ryntäyssopimuksen, jonka tarkoituksena on sopia aikataulun kirkimisesta ja hankkeen osittaisesta käyttöönotosta 18.8.2017 niin, että teatterin ensi-ilta olisi mahdollista pitää 15.9.2017. Kaupunginhallitus käsitteli 22.5.2017 § 234 yhtiön 15.5.2017 päivättyä katsausta, jossa kerrottiin urakoitsijan ilmoittamista uusista lisä- ja muutostyöistä, joiden takia hankkeen kustannukset olivat nousemassa yli 41,11 M€. Tuolloin kustannusennuste oli 41,714 M€. Kaupunginhallitus pyysi 22.5.2017 lisäselvityksiä lisä- ja muutostyöasiasta ja niitä käsiteltiin 5.6.2017 § 282. Kaupunginhallitus päätti merkitä selvityksen tiedokseen ja että hankkeen kustannusarvion ja omavelkaisen takauksen päivittäminen tuli valmistella kaupunginvaltuuston päätettäväksi 28.8.2017.
- Kiinteistö Oy Turun Syvälahden koulun yhtiön hallituksen neljännesvuosiraportin mukaan hanke etenee aikataulussa ja alittanee sille vahvistetun kustannusarvion 29,13 milj. euroa.
- Kaupunginhallitus vahvisti (23.1.2017 § 31) Yli-Maarian monitoimitalon hankkeen tavoitehinnaksi 23,04 milj. euroa ja indeksisidonnaiseksi kattohinnaksi 24,44 milj. euroa. Kiinteistö Oy Turun Yli-Maarian koulu yhtiön hallituksen neljännesvuosiraportin mukaan hanke etenee aikataulussa.

Antolainoja tytäryhteisöjen investointeihin 153,1 milj. euroa

1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Antolainauksen muutokset	-35 459	-162 167		-162 167	-147 923	14 244
Antolainasaamisten lisäykset	42 863	166 378		166 378	153 134	-13 244
Antolainasaamisten vähennykset	7 404	4 211		4 211	5 211	1 000

Antolainoja tytäryhtiöille 153,1 milj. euroa vuoden aikana

- Turun Vesihuolto Oy:lle n. 107,6 milj. euroa
- Oy Turku Energialle 34 milj. euroa
- TVT Asunnot Oy:lle 7 milj. euroa
- Mut kohdentamattomat 4,5 milj. euroa

Antolainojen lyhennykset 5,2 milj. euroa, joka sisältää 1 milj. euroa Turun Seudun sosiaali- ja terveystalveteistöt Oy:n vvk-lainan lyhennystä.

Pitkäaikaiset antolainat 615,2 milj. euroa 31.7.2017 (2016 TP 510,5 milj. euroa)

 Ennuste 658,3 milj. euroa 31.12.2017

Lisäksi lyhytaikaisia antolainoja eli konsernitilin limiitin käyttöä heinäkuun lopussa 49,6 milj. euroa (55,2 milj. euroa 31.12.2016). Ennuste vuoden lopussa 60 – 90 milj. euroa.

Lainakanta kasvaa

	1 000 €	TP 2016*	TA 2017	TA 2017 muutokset	TA 2017 yhteensä	Ennuste 2017	Poikkeama
Lainakannan muutokset		77 237	114 995		114 995	114 993	-2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		150 000	100 000		100 000	100 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		100 006	5		5	7	2
Lyhytaikaisten lainojen muutos		27 243	15 000		15 000	15 000	

Korollinen velka kasvoi n. 19 milj. euroa heinäkuun loppuun mennessä ja kasvaa ennusteen mukaan vuoden loppuun mennessä 115 milj. euroa

- Kaupunki nostaa uutta pitkäaikaista lainaa vuoden aikana 100 milj. euroa. (Tähän mennessä on nostettu 30 milj. euroa.)
- Liikkeellä olevat kuntatodistukset olivat 40 milj. euroa heinäkuun lopussa. (55 milj. euroa 31.12.2016) Ennuste vuoden lopussa on 70 milj. euroa
- Konsernitilitalletusten ja henkilöstökassatalletusten määrä olivat 123 milj. euroa maaliskuun lopussa. Talletukset alenivat vuoden alusta n. 4 milj. euroa.

Korollinen kokonaisvelka 695,5 milj. euroa heinäkuun 2017 lopussa (675 milj. euroa)

Ennuste 790 milj. euroa vuoden lopussa

Ennusteen mukaan korollisia velkoja 119 milj. euroa vähemmän kuin korollisia saamisia ja rahamääräisiä sijoituksia vuoden lopussa (77 milj. euroa 31.12.2016)

Talousarvion toteutuminen

Toteutumisennusteen suurimmat poikkeamat

Vuosikate toteutuu talousarviotavoitetta parempana

Vuosikate 16,7 milj. euroa budjetoitua parempi

- toimintakatteen (nettokäyttömenojen) ylitysennuste 0,4 milj. euroa
- verotulojen ylitysennuste 10,0 milj. euroa
- valtionosuuksien ylitysennuste 2,9 milj. euroa
- rahoitustuotot ja –kulut toteutuvat ennusteen mukaan 4,2 milj. euroa talousarviotavoitetta positiivisempana
 - antolainojen korkotulojen ylitys 2,0 milj. euroa
 - rahoitusomaisuuden tulojen ylitys 2,2 milj. euroa

Nettokäyttömenojen toteutuminen

Kaupunginhallitus

- **talousarvion nettokäyttömenojen alitusennuste 2,9 milj. euroa**
 - Rakennemuutos ja suhdannevarausmäärärahoja ennustetaan säästyvän n. 1,9 milj. euroa
 - Ryhmät (Johto, hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä, kaupunkikehitysryhmä):
 - Nettomenoissa säästöä n. 0,4 milj. euroa
 - Koko kaupungin yhteiset menot
 - Nettomenoissa säästöä n. 0,5 milj. €
 - Toimikuntien menot budjetoitua pienemmät
 - Osuus verotuskustannuksiin toteutuu budjetoitua pienempänä

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- **talousarvion nettokäyttömenojen ylitysennuste noin 1,7 milj. euroa**
 - toimintamenojen alitus 5,0 milj. euroa
 - avustuksista yksityisille säästyy toimintamenoja 4,5 milj. euroa, koska siirtymäajan perustoimeentulon kustannuksia ei juurikaan toteudu
 - henkilöstökuluista säästyy 5,5 milj. euroa
 - palvelujen ostot ylittyvät 4,8 milj. euroa
 - Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuuden ennustetaan ylittävän noin 1,9 milj. euroa
 - toimintatulojen alitus 6,8 milj. euroa
 - tulojen lasku johtuu mm. valtion korvausten alenemisesta ja perustoimeentulotuen valtionosuuden ja takaisinperinnän poistumisesta (maksatus siirtynyt Kelalle)

Kasvatus- ja opetuslautakunta

- **talousarvion nettokäyttömenojen ylitysennuste 2,9 milj. euroa**
 - toimintamenot ylittyvät 3,1 milj. euroa
 - varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen ylitysennuste noin 1,7 milj. euroa
 - oman varhaiskasvatuksen tuotannon osalta ennustetaan ylitystä 0,3 milj. euroa
 - toimialan yhteisten henkilöstömenojen ylitysennuste 0,4 milj. euroa
 - toimintatuotot ylittyvät 0,2 milj. euroa
 - talousarvion tavoitteesta jäädään oman päivähoidon osalta vajaaksi 1,2 milj. euroa, mutta erityisesti aikuiskoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen tuotot ylittyvät

- **Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, rakennuslautakunta**
 - Toimintatulot ylittyvät 1,4 milj. euroa
 - Rakennusvalvontatulot ylittynevät n. 1.400.000 €
 - Toimintamenot alittuvat 0,03 milj. euroa
- **Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta**
 - Toimintatulot ovat talousarvion mukaiset
 - Toimintamenot alittuvat arviolta 200.000 euroa
- **Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta**
 - Toimintatulot ja menot talousarvion mukaiset

Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta

Toimintakate-ennuste on 63,6 milj. euroa ja jää tulostavoitteesta 0,1 milj. euroa

- **Toimintatulojen ylitys 1,7 milj. euroa**
 - Maankäytösopimuskorvausten ennustetaan ylittävän talousarviotavoitteen 1,5 milj. euroa.
 - Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu näillä näkymin 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana, mihin sisältyy Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saatu korvaus.
 - Vuokratuloennuste alittaa talousarvion noin 1,0 milj. eurolla.
 - Kiinteistöliikelaitoksen talousarvioon sisällytetty 1,5 milj. euron hulevesimaksutulo jää laskuttamatta vuonna 2017.
- **Toimintamenojen ylitys 1,7 milj. euroa**
 - Lämmityskulujen ennustetaan toteutuvan noin 1,3 milj. euroa talousarviota suurempana.

Talouden sopeuttaminen jatkuu

- Talousympäristö tulee olemaan tiukka tulevina vuosina.
- Sote-uudistus vähentää merkittävästi kuntien verorahoitusta ja huolena on toteutuuko verorahoituksen siirto maakunnille kustannusneutraalisti.
- Investointien rahoituksesta ja lainankannan hoidosta on selviydyttävä merkittävästi pienemmillä tuloilla. Sopeuttamistarve jää aiempaa pienemmälle organisaatiolle.
- Maltillisesta menokehityksestä on pidettävä kiinni.

Taloussennusteen johdosta tehtävät päätökset

Kaupunginhallitukselle esitetään

- kaupunginhallituksen koko kaupungin yhteiset menot määrärahoista osoitetaan 480.000 euroa Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle sähköbussiliikenteen toteutusta varten
- hyvinvointitoimialan tulee selvittää yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa mahdollisuudet yksikköhintojen alentamiseen niin, että vaikutukset näkyvät vuoden 2017 maksuosuuksissa
- hyvinvointitoimialan tulee valvoa, että sairaanhoitopiiri toteuttaa kaupunginhallituksen vuoden 2017 yksikköhintojen laskemisen kertaluontoisesti kertyneiden ylijäämien sekä kuluvalla vuodelle budjetoitujen ylijäämien verran
- sivistystoimialan tulee esittää kaupunginhallitukselle 20.10.2017 mennessä konkreettiset toimenpiteet, joilla saavutetaan toimialajohtajan esittämä taloutta tasapainottava 1,8 milj. euron (1 prosentin) säästötavoite ja lopulle määrärahan ylitysennusteesta esitetään 1,1 milj. euron määrärahan korotus

Turku konserni

KONSERNIN TULOS

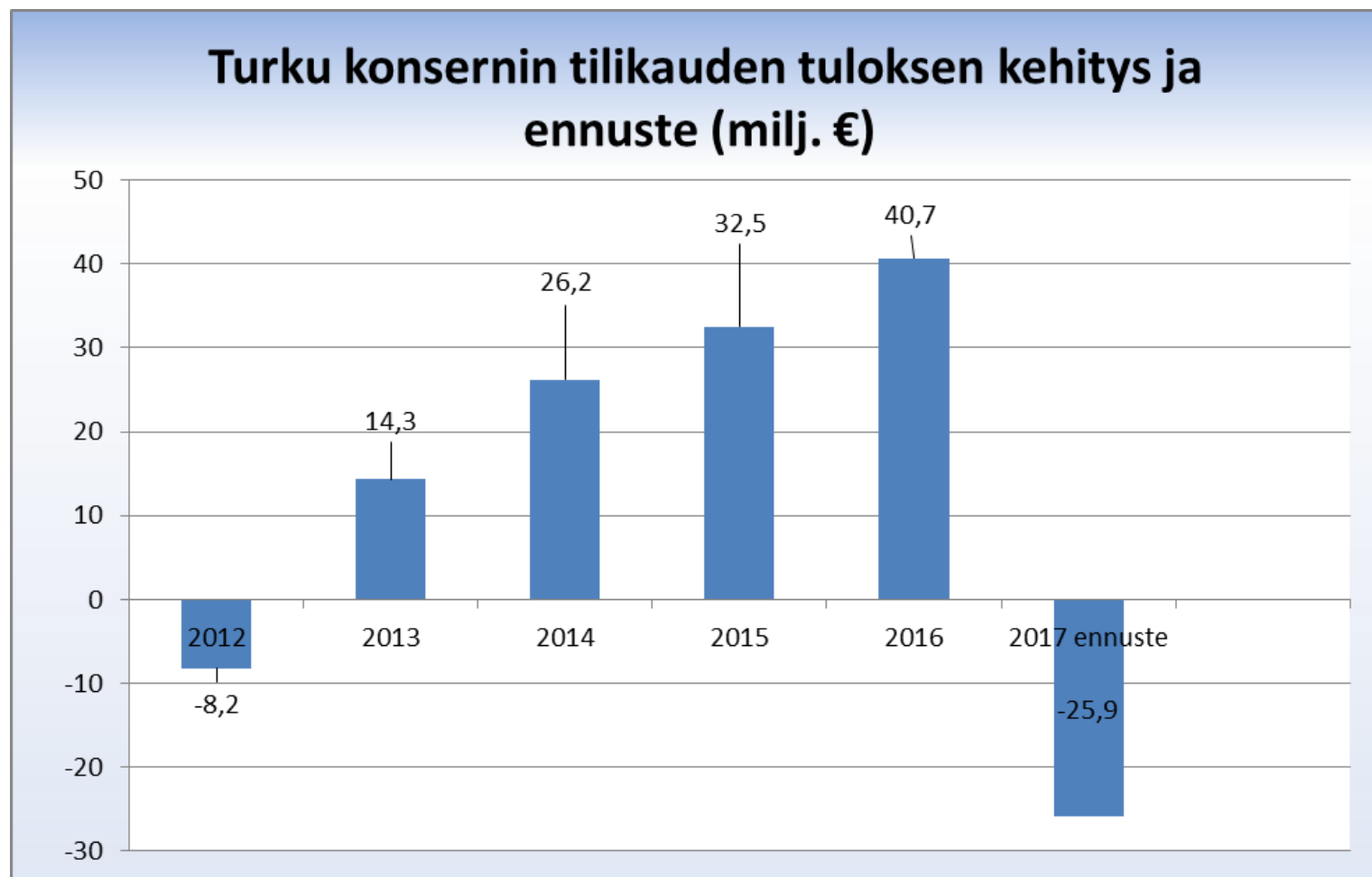
KONSERNIN RAHOITUS

KONSERNIN INVESTOINNIT

Turku-konsernin tilikauden tulos

- Kaupunkikonsernin tilikauden tuloksen ennuste on - 21 milj. € (vuonna 2016 +40,7 milj.€).
- Eniten ennusteen alijäämäisyyteen vaikuttaa Turun kaupungin tilikauden tuloksen negatiivisuus noin 35 milj. euroa kun sisäinen osingonjako 14,5 milj. euroa (Turku 2029 säätiö) eliminoituu emon tilikauden tuloksesta (- 20,7 milj. euroa) konsernitasolla.
- Konsernin tytäryhteisöjen yhteenlaskettu tilikauden tulosenuste on positiivinen 27,3 milj. €, josta Turku Energia Oy:n osuus on 59 %.
- Poisto-oikaisuja ennustetaan olevan n. 10 milj. euroa (8 M€ tp 2016). Poisto-oikaisut lisääntyvät viime vuodesta Turun Vesihuolto Oy:n liiketoiminnan myynnistä johtuen

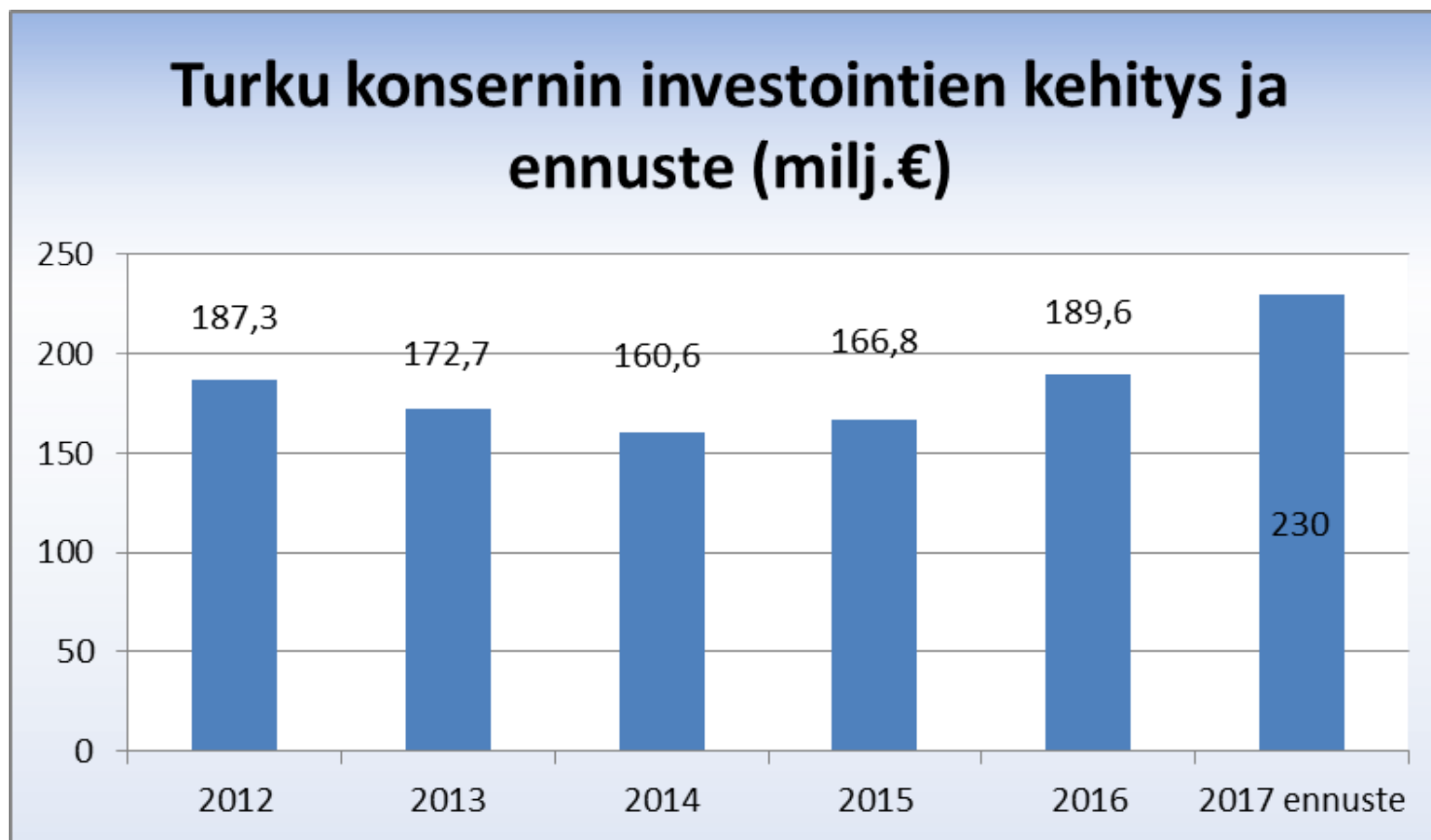
Turku-konsernin investoinnit

Turku-konsernin investoinnit

- Konsernin investointeja toteutuu ennusteen mukaan n. 230 milj. euroa (2016 TP 189,6 milj. euroa)
- Muutos +40 milj. euroa selittyy Turun kaupungin investointitason kasvusta
- Investoinneista konsernin tytäryhteisöjen osuus on n. 110 milj. euroa eli vajaa puolet.
- Suurimmat investoinnit ovat Turku Energialla n. 32,0 milj. euroa ja Turun kaupungilla n. 120 milj. euroa

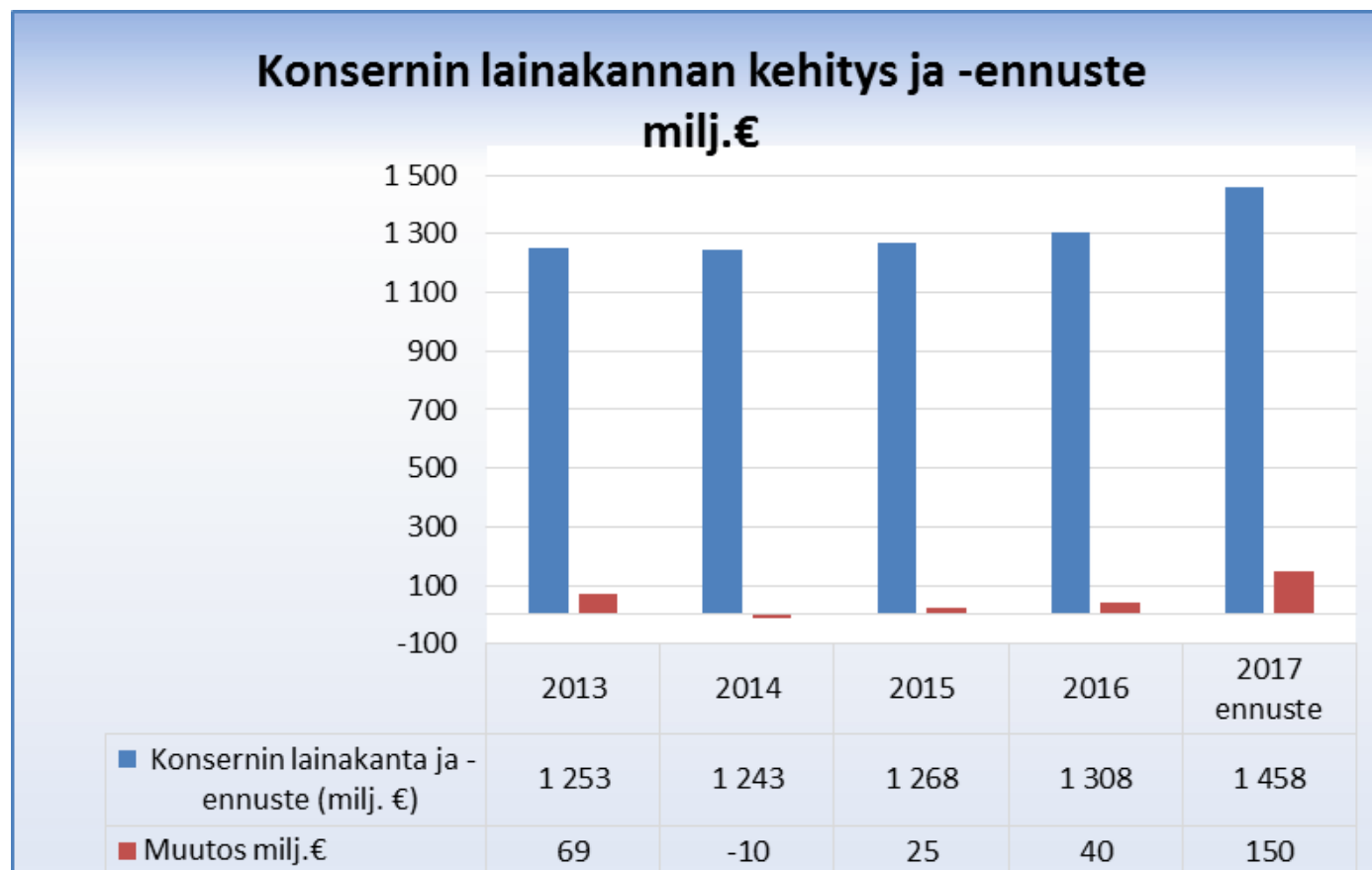
Turku-konsernin investoinnit

Turku-konsernin lainakanta

- Konsernivelka kasvaa vuoden 2017 aikana pääosin kaupungin nostamien pitkäaikaisten lainojen seurauksena noin 150 milj. euroa lyhennykset ja konsernin sisäinen rahoitus huomioiden.
 - Kaupungin velka kasvaa ennusteen mukaan 115 milj. euroa, josta enintään 100 milj. euroa on pitkäaikaisia lainoja.
 - Koy Turun Kaupunginteatteri on nostanut 25 milj. euroa kaupungin takauksella.
 - Turun Seudun Vesi Oy nostaa 10 milj. euroa osakaskaupunkien takauksella loppuvuoden aikana.
 - TVT Asunnot Oy:n korkotukilainojen lisäys on n. 9 milj. euroa.
 - Kokonaisuudessaan konsernivelan odotetaan kasvavan.

Turku-konsernin lainakanta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KJ-TOIMIALA

HYVINVOINTITOIMIALA

SIVISTYSTOIMIALA

VAPAA-AIKATOIMIALA

YMPÄRISTÖTOIMIALA

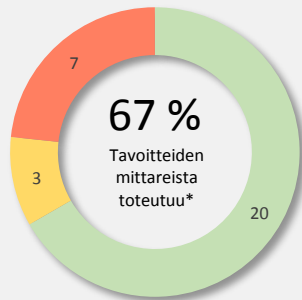
KIINTEISTÖTOIMIALA

V-S ALUEPELASTUS

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden mittareiden toteutumisennuste (KV ja KH-sitovat)

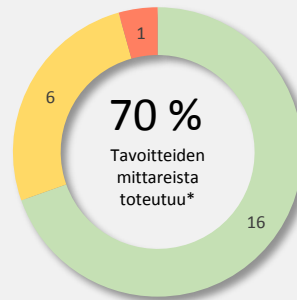
Hyvinvointitoimiala

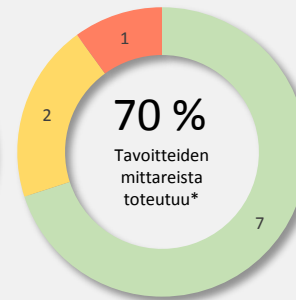
Sivistystoimiala

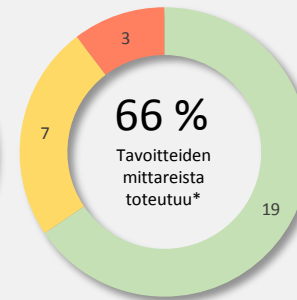
KJ-toimiala

Vapaa-aikatoimiala

Ympäristötoimiala

Kiinteistötoimiala

* = ennusteen mukaan

- Koko kaupungin tasolla toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan mittareiden valossa hyvin.
 - Ennusteen mukaan 69 % tavoitteiden onnistumista kuvaavista mittareista toteutuu
 - Ainoastaan 13 prosenttia mittareista ei ennusteen mukaan toteudu.
- Tilanne voi tilinpäätösvaiheessa muuttua, sillä 89 mittarista ei ole saatavilla tässä vaiheessa seurantatietoa (46 % kaikista mittareista).

Konsernihallinto

Kuvaus keskeisistä tapahtumista sekä toimintaympäristön muutoksista konsernihallinnossa:

Konsernihallinnon (Kh) talousarvion nettomenot alittuvat n. 2,9 milj. euroa

- Koko kaupungin yhteiset menot:
 - Nettomenoissa säästöä n. 0,5 milj. €
 - Toimikuntien menot budjetoitua pienemmät
 - Osuus verotuskustannuksiin toteutuu budjetoitua pienempänä
- Ryhmät (Johto, hallintoryhmä, talous- ja strategiaryhmä, kaupunkikehitysryhmä):
 - Nettomenoissa säästöä n. 0,4 milj. euroa
 - Toimintatuottoja (myyntituloja ja maksutuloja) toteutuu ennakoitua enemmän ja säästöä tulee henkilöstökuluissa
- Edelleen kohdistettavat määrärahat:
 - Nettomenoissa säästöä n. 1,5 milj. €
 - Rakennemuutos ja suhdannevarausmäärärahoja ennustetaan säästyvän n. 1,9 milj. euroa
 - Määrärahat ylittyvät avustusmäärärahojen osalta

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-108,9 M€

(Nettomenojen alitus 2,9 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

550 htv

(12 htv yli tavoitteen)

Konsernihallinto

Kuvaus keskeisistä tapahtumista sekä toimintaympäristön muutoksista palvelukeskuksissa:

- **Hankinta- ja logistiikkakeskus:**
 - Hankintastrategia esiteltiin kaupungin johtoryhmälle helmikuussa.
 - Hankintojen vastuunjakotaulukko hyväksyttiin hankintamatriisissa toukokuussa.
 - Hankintojen henkilöstösuunnitelma valmistui toukokuussa.
 - Ei olennaisia talousarviopoikkeamia.

- **Henkilöstöasioiden palvelukeskus:**
 - Henkilöstöasioiden palvelukeskuksessa päättyi SAP HR yhtiöiden käyttöönottoprojekti 30.6.2017. Projektin jälkeen yhtiöiden konsernitason pääkäyttäjätö tehdään HPK:ssa. Tehtäväsisältöjä tullaan hiukan tämän takia tarkentamaan. Konsernitason pääkäyttäjää on jatkossa kolme.
 - Isoja organisaatiomuutoksia on sekä toteutuksessa että tiedossa. Näitä joudutaan priorisoimaan muiden tehtävien edelle.
 - Ei olennaisia talousarviopoikkeamia.

- **Velkaneuvontatoimisto:**
 - Ei olennaisia muutoksia toimintaympäristössä eikä talousarviopoikkeamia.

- **Matkailun palvelukeskus:**
 - Viileä kesä vähentänyt osittain matkailijoiden liikkumiseen, mutta vaikutusta vähentänyt kesän aikana toteutuneet suurtapahtumat, jotka ovat pitäneet matkailijamäärät ylhäällä. Tästä johtuen ei olennaisia poikkeamia toimintakatteeseen.

- **UBC:**
 - Projektituen määrä kasvanut tasaisesti konsultoinnissa ja hankevalmistelussa, lisäksi syksyllä myös koulutuksia tulossa
 - Ei olennaisia muutoksia toimintaympäristössä eikä talousarviopoikkeamia.

■ Työterveystalo:

- Työterveystalon toiminnan painopisteenä on edelleen sekä työyhteisöjen että työntekijöiden työkyvyn ylläpitäminen, edistäminen ja palauttaminen.
- Kunnallisten työterveyshuoltojen yhtiöittämisen siirtymäaika on jatkettu 1.1.2019.
- Potilastietojärjestelmän toimittaja CGI on irtisanonut työterveyshuollon Pegasos-järjestelmän ylläpidon 1.1.2018 alkaen, ja uudeksi järjestelmäksi ollaan neuvottelemassa Acutea. Vaihdon ajankohta on vuoden vaihde ja vaihto vaatii myös ylimääräisiä henkilöresursseja sekä tälle vuodelle että ensi vuoden alkuun.
- Ei olennaisia talousarviopoikkeamia.

■ IT-Palvelukeskus:

- Talouden ja toiminnan osalta ollaan edetty suunnitellun mukaisesti kuluneella seurantajaksolla.
- Tietohallintostrategian mukaiset kehittämistoimenpiteet käynnistetty
- Tietohallintostrategiassa määritellyt henkilöstön siirrot talous- ja strategiaryhmään toteutettu ja muutokseen liittyvät määrärahan siirrot tehty
- Henkilöstön ilmoitettu htv kesäkuussa 67,4. Muutosten jälkeen ilmoitetaan uusi arvioitu tilanne 31.12.2017 eli 64 htv
- Talousarvioon nähden säästöä henkilöstökuluissa ja investoinneissa.

■ Työllisyyspalvelukeskus:

- Työllisyyspalvelukeskus järjestäytyi 1.8.2017 alkaneeseen yritys- ja työvoimapalveluiden kuntakokeiluun, jossa TE-hallinnon virkailijat tulivat samaan tilaan kunnan työllistymispalveluiden kanssa. Lisäksi tilaan tuli Kela-virkailija.
- Työllisyyspalvelukeskus muutti väistötilasta Ruissalontieltä Käsimyllykatu 10.
- Täyttämättömiä vakansseja on täytetty mm. työllisyshoidon kuntakokeilun tarpeita vastaamaan.
- Nettomenot alittuvat (n. 440.000)
 - Lex Lindströmin vaikutus kunnan maksamaan työmarkkinatukiosuuteen v. 2017 (0,5 – 1 milj. €)

Hyvinvointitoimiala

- Talousarviopoikkeama on noin 1,7 M€ (tulot alittuvat 6,8M€ mutta myös menot alittavat budjetoidun noin 5,0 M€). Nettoylitys on pienentynyt noin 0,7M€ ensimmäisestä osavuosikatsauksesta.
 - Tulojen lasku johtuu mm. valtion korvausten alenemisesta ja perustoimeentulotuen valtionosuuden ja takaisinperinnän poistumisesta (maksatus siirtynyt Kelalle). Lisäksi toimialan tuloerää laskettiin v. 2016 talousarvion osalta mutta kehyksessä tätä muutosta ei tehty.
 - Käytännössä kaikessa omassa toiminnassa menot laskevat selvästi edelliseen vuoteen verrattuna.
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin budjetin ennustetaan ylittävän noin 1,9M€.
 - Riskinä on alkuvuoden lähetemäärien kasvu sekä siirtoviivepäivien kehitys.
 - Lisäksi psykiatrian siirron yhteydessä on todettu, että kustannustaso ei saa kasvaa.

TOIMINTAKATE

(ennuste, netto)

- 583,7M€

(Nettomenojen ylitys 1,7 M€)

HENKILÖSTÖ

(ennuste)

4.314 htv

(19,6 htv yli tavoitteen)

Sivistystoimiala

- Toimialan ylitysennuste on 2,9 milj. €
 - Varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen ylitysennuste noin 1,75 milj. euroa. Asiakasmäärän kasvu merkitsee talousarvioylitystä n. 1.200.000. €. Ylitystä syntyy myös asiakasmaksulain muutoksista johtuvan palvelusetelin arvon muutoksesta. Sen vaikutukseksi on arvioitu n. 600.000 €
 - Oman varhaiskasvatuksen päivähoitomaksujen osalta talousarvion tavoitteesta ennustetaan jäätävän vajaaksi n. 1.200.000 € hallituksen peruttua esityksen asiakasmaksujen korotuksista.
 - Aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä ruotsinkielisen kasvatuksen ja opetuksen ennustetaan ylittävän talousarvion, mutta perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta ennustetaan säästöä, joka kattaa em. ylitysennusteet.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

- 288,1 M€
(Nettomenojen ylitys 2,9 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

3670 htv
(TA-poikkeama 0 htv)

Vapaa-aikatoimiala

- Vapaa-aikatoimialan toiminta toteutuu suunnitellusti.
 - Museoiden ja gallerioiden kävijämäärät ovat alkuvuodesta kasvaneet viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
 - Orkesterin kävijämäärien osalta on lievää laskua.
 - Kirjastoissa kävijämäärät ovat pienessä kasvussa, mutta lainauksissa on lievää laskua. Omatoimikirjastoissa lainaukset ovat kuitenkin kasvussa.
- Peruskorjattu Samppalinnan maauimala aukesi suunnitellusti kesän alussa.
 - Kävijämäärät eivät kuitenkaan ole viileän kesän ansiosta nousseet tavoitteeseen.
 - Myös Kupittaa maauimalan kävijämäärät ovat jääneet tavoitteesta. Tästä johtuu liikuntalautakunnan toteutumisennusteessa näkyvä toimintakatteeseen vaikuttava 204 000 euron tulovaje.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-59,5 M€

(Nettomenojen ylitys 0,2 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

613 htv

(Tavoitteen mukaisesti)

Ympäristötoimiala

- **Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta, rakennuslautakunta**
 - Rakentaminen on vilkastunut vuoden 2017 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja rakentamisen arvioidaan jatkuvan vilkkaana myös loppuvuoden.
 - Rakennusvalvontatulot ylittynevät n. 1.400.000 €
 - Rakentamisbuumi heijastuu myös työvoiman saatavuuteen ja toimialalla on täyttämättömiä vakansseja.
- **Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta**
 - Tulot ovat talousarvion mukaiset
 - Menot alittuvat arviolta 200.000 euroa
 - Joukkoliikenne odottaa kaupunginhallituksen päätöksen mukaista osuutta sähköbussikustannuksiin (Kh 1.6.2015 § 260 / 480.000 €/v)
- **Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta**
 - Toiminta ja talous toteutunevat suunnitelman mukaan.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

-21,8 M€

(Nettomenojen alitus 1,7 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

167 htv

(6 htv alle tavoitteen)

Ympäristötoimiala

- Turun kasvun ja positiivisen rakennemuutoksen tukeminen
- Yleiskaavoitusohjelma toteutuu lähes tavoitteen mukaisesti. Liikennetoimenpiteet ja vesihuollon kehittäminen kytkeytyy yleiskaava 2029 -työhön.
- Asemakaavoituksen vuotuiset tuotantotavoitteet asuinkerrostalojen ja elinkeinojen osalta ylittyneet jo ensimmäisellä vuosipuoliskolla, ennuste vuoden lopulle 16.000 kem2 pientalot, 378.000 kem2 asuinkerrostalot (sisältää 73.000 kem2 TVT, TYS, Vaso:lle) ja 298.000 kem2 elinkeinot.
- Joukkoliikenteen matkamääräennuste 26,2 miljoonaa matkaa vuoden 2017 lopulla (+2% tavoite toteutuu). Sähköbussiliikenne linjalla 1 toimii kokonaisuudessaan
- Rakentamisen määrät ovat lisääntyneet. Vuoden 2016 lupamäärät olivat ennätysuuret. Tänä vuonna lupia on myönnetty vielä enemmän. Kesäkuun loppuun mennessä myönnetty 865 lupaa sisältäen yht. n. 230.000 m2, asuntoja 1543 kpl.
- Rakennusvalvonnassa sähköisten lupahakemusten osuus oli 32 % ensimmäisellä vuosipuoliskolla, loppuvuoden ennuste 33%. Ylittää asetetun tavoitteen (15%).

Kiinteistötoimiala

- Kiinteistöliikelaitoksen suunnitteluluvun toteutumaksi ennustetaan 63,6 milj. euroa (TA 63,7 milj. euroa).
- Investointimenojen toteutumaksi ennustetaan 68,7 milj. euroa (TAM 71,5 milj. euroa).
- Kiinteistöjen myyntivoittotavoite toteutuu näillä näkymin 2,2 milj. euroa talousarviota suurempana (sis. Kakolanmäen maanalaisen luolatilan käyttöoikeuden luovutuksesta saadun korvauksen).
- Kiinteistöliikelaitoksen talousarvioon sisällytetty 1,5 milj. euron hulevesimaksutulo jää laskuttamatta v. 2017.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

63,6 M€

(Tulostavoitteen alitus 0,1 M€)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

209 htv

(1 htv yli tavoitteen)

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos

- Talous toteutuu budjetin mukaan eikä ole mitään suuria muutosuhkia näköpiirissä, että tilanne muuttuisi loppuvuoden aikana.
- Investointimäärärahat nousivat tälle vuodelle 1,6 Meurosta 2 Meuroon, joka on toistaiseksi riittävä taso kaluston hankintahintojen ja poistoajan noususta huolimatta.
- Ensihoidon talousennusteeseen liittyy yleensä enemmän epävarmuustekijöitä toimialan kokonaisuuteen verrattuna, johtuen ulkoisen rahoituksen muutoksista ja palvelun kysyntätarpeista.

TOIMINTAKATE
(ennuste, netto)

2,0 M€

(Tulostavoite toteutuu)

HENKILÖSTÖ
(ennuste)

542 htv

(7 htv alle tavoitteen)

Kiitos!